

Realistische kassahokjes

DOOR ROB BECKER

De serie Vivarium is het werk waar de opleiding, fantasie en sociale betrokkenheid van kunstenaar Dirk Hardy samenkomen. Het Museum Of Young Art in Oosterhout gaf hem carte blanche voor een eerste solotentoonstelling. De weidse, museale ruimte is een optimale omgeving voor het precieze en hypergestileerde werk van Hardy.

© Dirk Hardy

Vivarium is een buitengewoon doorwrocht, verzorgd, gelaagd project met een unieke verschijningsvorm. Het heeft de diepte van realistische schilderkunst en de precisie van digitale fotografie. En dat alles gevangen in een even misleidende, als echt tactiele en sculpturale driedimensionaliteit. Dirk Hardy: “Dit zijn de engste maanden van mijn leven, want na jaren waarin ik alleen met mijn werk in dialoog was, lopen er nu mensen doorheen. Het is niet meer alleen van mij.”

De ‘Vivarium Episodes’ zijn complex van constructie. “De feitelijke foto is een grote Duratrans-print die gelijk zit tussen een plaat van diffuus melkglas en anti-reflectie plexiglas. Daarachter is een dibond-paneel geplaatst met LED-lampjes. Dat zorgt voor een egale verlichting. Het licht heeft een neutrale kleurtemperatuur van 5400K en kan worden gedimd om het af te stemmen op de hoeveelheid omgevingslicht. Tegen de voorkant van de in kunststof verlijmd foto zit een extra laag vensterglas, die

het feitelijke ruit voor de getoonde ruimte in de afbeelding vormt. Vijf van de acht werken tonen kassahokjes waarvoor een uitsparing is gemaakt waar geld en kaartjes worden uitgewisseld en er zijn letters op de ruit geplakt. Zo wordt de platte foto nog meer driedimensionaal, vooral als zelfs de zogenaamde schaduw van zo’n uitsparing al levensecht in de foto is ‘meegeprint’. De complete constructie is uiteindelijk in een op maat gemaakt raamkozijn geplaatst.”

WARE GROOTTE

Cruciaal is dat de getoonde scènes op ware grootte zijn. De printafmetingen zijn gelijk aan het kader van de in de studio gebouwde constructies waar Hardy doorheen fotografeert. Soms lijkt een personage wat kleiner dan 1:1, maar dat komt omdat die zich, net als de kijker, op enige afstand van de ruit bevindt. “Ik heb een lange lens gebruikt want het moment waarop je normaal gesproken deze mensen kunt aanschouwen is bijna altijd van een afstandje.

Dichterbij kan niet, want dan zijn ze zich bewust van jouw aanwezigheid en is er al contact. Met een korter objectief zou het beeld er perspectivisch anders uitzien. Het oog ‘denkt’ dan eerder dat het een tweedimensionaal vlak is. Een langere lens levert een meer neutrale weergave op.”

De voor dit formaat extreem hoge resolutie van de foto’s is te danken aan digitale montage. “Ik heb gebruik gemaakt van een panoramatechniek om beelden te stitchen en focus stacking toegepast: één ‘Episode’ bestaat hierdoor uit honderd of meer beelden die het van voor tot achter scherp maken.”

Ondanks de bijzondere techniek is het aandeel fotografie in de productie van de ‘Vivarium Episodes’ relatief klein. “Ik fotografeer slechts een paar dagen, terwijl ik maanden aan het bouwen ben en ten slotte nog een paar weken in de computer moet nabewerken. Daarna moet het werk nog afgemaakt worden met het glas, het raamkozijn en de verlichting. Dus je kunt je

afvragen of het eigenlijk nog fotografie te noemen is. Ik denk toch van wel. Ik vind het ook leuk om als fotograaf gezien te worden, al voel ik me eerder beeldend kunstenaar.”

HOKJE

De kiem voor het Vivarium-project lag bij het zien van een kaartjesverkoper in een ticket-hokje van een trampolineverhuur op het strand van Hoek van Holland. Hardy voelde een speciale empathie voor de persoon die moet werken als iedereen om hem heen een fijn dagje uit aan het strand beleeft. Dirk Hardy: “Mensen in zo’n hokje zitten natuurlijk bij uitstek in het leven, want overal om hen heen vindt dat leven plaats, maar ze zijn er tegelijkertijd ook van afgesloten. Als je goed kijkt hebben de meeste hokjes in de foto’s geen uitgang. Ik ben van jongs af aan al bezig met ‘dat andere perspectief’. In de puberteit had ik het gevoel met één been in het leven te staan en met het andere

erbuiten. Dat heeft soms een heel geïsoleerd gevoel opgeleverd. Ik was altijd aan het beschouwen.”

“Op mijn achttiende, ik studeerde al bouwkunde, begon ik te fotograferen en dat gaf erkenning en zelfvertrouwen. Ik stond als jong talent in een fotoblad en had al een website met straatfotografie en documentaire fotografie. Het was een hobby die mij sterkte in het besef dat ik iets had gevonden waarmee ik me kan uitdrukken en een boodschap aan andere mensen kan overdragen, zonder dat ik daarbij zelf op de voorgrond hoeft te treden. Tijdens mijn studie merkte ik vervolgens dat ik de architectuur niet meer nodig had en fotografie mijn ware uitingsvorm zou worden. Ik voel me erg verwant met het stilstaande beeld omdat dat ruimte openlaat voor interpretatie, traagheid in mijn werk brengt, en mij uitnodigt een keuzeproces te doorlopen waar ik me prettig bij voel. Met echte objecten, echte mensen, echte fysieke decors: heel tastbaar.”

“ Ik fotografeer slechts een paar dagen, terwijl ik maanden aan het bouwen ben

“Mijn boodschap is dat als we tactischer omgaan met verheerlijking van het verleden de samenleving minder verdeeld zou zijn

SLAVERNIJ

Naast een hyperrealistisch inkijkje in het persoonlijke leven van mensen in hun hokjes levert Hardy in de 'Vivarium Episodes' ook sociaal-maatschappelijk commentaar. Dat kan gaan over het verlangen naar de vrijheid van een ander gender. Of over politiegeweld tegen de zwarte bevolking in de Verenigde Staten en Canada. Dichter bij huis is de verwijzing naar het verband tussen slavernij, uitbuiting en onderdrukking in de Gouden Eeuw en het pretpark De Efteling. Het tweeluik 'Episode 3' is vernoemd naar een bestaand VOC-schip, de Achilles, dat in 1669 bij Japan verging. "Ik verwijs naar een schommelschip-attractie in de Efteling die is afgeleid van het VOC-schip De Halve Maen dat echt heeft bestaan. Het is het eerste werk waarvoor ik me bezighield met zo'n groot, gelaagd onderwerp. In een tijd waarin we bestaande ideeën en gewoontes

bijstellen verwondert het me dat de Efteling nog altijd zo'n VOC-ervaring verheerlijkt en er middels 'Disneyficatie' entertainment van maakt. De naam symboliseert dat de VOC eigenlijk de achilleshiel is van de Nederlandse geschiedenis. En zoals dat ook in de Efteling gebeurt hanteer ik visuele elementen die werden gebruikt in de schilderkunst van die tijd. Het verhaal van de vroege Nederlander als onderdrukker wordt op een metaforische manier verbeeld door een kat en een goudvis in hetzelfde hokje te plaatsen." Dick Hardy vat de essentie van zijn bijzondere werk als volgt samen: "Mijn boodschap is dat als we tactischer omgaan met verheerlijking van het verleden de samenleving minder verdeeld zou zijn. Dan wordt een inclusief perspectief de norm en kunnen we ons empathisch vermogen gebruiken om onze tradities los te laten. Voor mij is er geen andere optie dan deze weg." □

DIRK HARDY (1989) studeerde Bouwkunde aan de Technische Universiteit Eindhoven en Fotografie aan de Willem de Kooning Academie. Hij werkte als stagiair en technisch assistent voor Pieter Henket en diens partner/producer Roger Inniss in New York. In 2016 verscheen zijn eerste boek, Void. In 2019 toonde Hardy zijn werk voor het eerst op een internationaal podium tijdens Photo Basel (CH) en in 2021 werd hij genomineerd voor de Aesthetica Art Prize (UK). Het nieuwe Museum Of Young Art in Oosterhout presenteert momenteel zijn eerste solotentoonstelling (tot 23 januari 2022). www.dirkhardy.com

© Dirk Hardy